

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. gegužės 19 d. Nr. 21RE3- 183 (AG3-122/27-2026)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės (posėdžio pirmininkė), Ramintos Ramanauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės (pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos mažosios bendrijos „X“ skundą atsakovei Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjos mažosios bendrijos „X“ (toliau – pareiškėja) atstovė direktorė R. T. 2026 m. balandžio 13 d. pateiktu ir 2026 m. balandžio 16 d. patikslintu skundu „Dėl VMVT sprendimo Nr. SV-201 ir vėlesnio atsisakymo jį keisti“ (toliau – skundas) prašo Komisijos panaikinti Valstybės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – atsakovė arba Tarnyba) sprendimą Nr. SV-201 (*reikia suprasti – Tarnybos 2026 m. vasario 23 d. sprendimą Nr. SV-201 „Dėl produkto (-ų) tiekimo rinkai uždraudimo“*, toliau – Sprendimas) ir 2026 m. balandžio 2 d. atsakymą (*reikia suprasti – Tarnybos 2026 m. balandžio 2 d. raštą Nr. B6-(1.19 E)-4829 „Dėl sprendimo Nr. SV-201 peržiūrėjimo ir pakeitimo“*, toliau – Raštas) bei įpareigoti Tarnybą „<...> iš naujo išnagrinėti klausimą, įvertinant visas faktines aplinkybes“.

Skunde pareiškėja nurodo, kad „Matcha“ arbatos žaliava buvo importuota iš Anglijos 2025 m. spalio 5 d. Visus „Matcha“ arbatos siuntas transportavimo ir muitinės formalumus organizavo tiekėjas, kuris užsakė DHL (*reikia suprasti – UAB „DHL Lietuva“*) paslaugas kartu su muitinės procedūromis Lietuvoje. Nurodo, kad pareiškėja bendravo su UAB „DHL Lietuva“ kaip su muitinės atstovu ir deklarantu. Nurodo, kad 2025 m. spalio 10 d. iš šios žaliavos Lenkijoje buvo pagamintas produktas – arbatos mišinys „Ready Matcha Latte 3in1 800 g“, o 2025 m. spalio 17 d. visa partija buvo perduota vienam klientui – [duomenys neskelbtini].

Pareiškėjos teigimu, tik 2025 m. lapkričio 26 d. ji pirmą kartą gavo informaciją iš Tarnybos apie neužbaigtas kontrolės procedūras.

Kaip teigia pareiškėja, ji 2026 m. kovo 24 d. operatyviai susigražino 998 vienetus produkcijos iš visos 1020 vienetų partijos. Pažymi, kad produktas šiuo metu yra laikomas atskirai sandėlyje, rinkai nėra tiekiamas ir yra visiškai kontroliuojamas. Galutinius vartotojus pasiekė, kaip teigia pareiškėja, tik nereikšminga dalis (apie 15 vienetų).

Pažymi, kad pareiškėja pripažįsta procedūrinį pažeidimą, tačiau akcentuoja, kad jis atsirado ne dėl tyčinio teisės aktų nepaisymo, o dėl muitinės tarpininko UAB „DHL Lietuva“ klaidos. Nurodo, kad UAB „DHL Lietuva“ raštu patvirtino, jog informacija apie draudimą realizuoti nebuvo perduota, ir atsiprašė už šią klaidą. Pareiškėja veikė sąžiningai ir remdamasi turėtais dokumentais.

Pareiškėja kaip svarbią aplinkybę nurodo tai, kad ji pirmą kartą vykdė tokio pobūdžio importo operaciją ir iki šiol nebuvo padariusi jokių pažeidimų maisto saugos srityje. Tai patvirtina, kad

nustatytas pažeidimas yra pavienis ir nesisteminis, todėl ši aplinkybė turėjo būti įvertinta parenkant taikomas priemones.

Pareiškėja taip pat pažymi, kad siekdama objektyviai įvertinti produkto saugą, ji savo iniciatyva atliko tiek importuotos žaliavos laboratorinius tyrimus Japonijoje, tiek galutinio produkto laboratorinius tyrimus Lietuvoje akredituotoje laboratorijoje 2026 m. balandžio 8 d. Pareiškėjos teigimu, tyrimų rezultatai patvirtina, kad produktas atitinka mikrobiologinius ir cheminius saugos reikalavimus. Pareiškėja skundą grindžia tuo, kad Tarnyba sprendimą priėmė neatlikusi jokių produkto tyrimų ir neprašiusi pareiškėjos pateikti papildomų duomenų. Sprendimas grindžiamas vien procedūriniu pažeidimu, o ne objektyviu rizikos vertinimu.

Taip pat pareiškėja tvirtina, kad nors Tarnyba savo raštuose numatė galimybę teikti prašymus dėl tolimesnių veiksmų ir produkto saugos užtikrinimo, tačiau pareiškėjai pateikus tokius prašymus ir įrodymus, tai nebuvo iš esmės įvertinta. Daroma išvada, kad sprendimas nebuvo individualizuotas.

Akcentuoja, kad pagal Europos Sąjungos teisę taikomos priemonės turi būti proporcingos siekiamam tikslui. Pareiškėja laikosi pozicijos, kad šiuo atveju produktas yra saugus, beveik visa partija yra susigražinta ir kontroliuojama, pažeidimas buvo netyčinis, todėl griežčiausios priemonės taikymas nėra pagrįstas. Tarnyba taip pat neįvertino galimybės taikyti mažiau ribojančių priemonių, nors pareiškėja pateikė du prašymus dėl švelnesnio sprendimo.

Be kita ko, pareiškėja įvardina priimto sprendimo pasekmes, kurios, pareiškėjos teigimu, yra reikšmingos – produkcijos vertė siekia 9 547 eurus, buvo prarastas pagrindinis klientas, todėl kyla reali finansinių sunkumų rizika.

Atsakovė atsiliepimu su pareiškėjos skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime atsakovė išdėsto faktines ginčo aplinkybes.

Nurodo, kad pareiškėja 2025 m. spalio 5 d. importavo žaliosios arbatos „Matcha“ siuntą iš Jungtinės Karalystės, o 2025 m. gruodžio 1 d. pateikė informaciją apie importuotą siuntą Tarnybai. Tarnyba 2025 m. gruodžio 3 d. pateikė pareiškėjai atsakymą dėl importo kontrolės procedūrų, kuriuo nurodė, kad dėl arbatos siuntos iš Jungtinės Karalystės yra pradėtos ir neužbaigtos oficialios kontrolės procedūros.

Pareiškėja Tarnybai 2026 m. vasario 18 d. persiuntė dokumentus ir susirašinėjimą su muitinės tarpininku. 2026 m. vasario 23 d. atsakovė pareiškėjai išsiuntė informaciją, kad yra priimtas Sprendimas. Pareiškėja 2026 m. vasario 26 d. pateikė atsakymą atsakovei, kad Sprendimo dalies dėl produktų išėmimo iš rinkos ar sunaikinimo fiziškai įvykdyti nebėgali, nes visa importuota žaliosios arbatos „Matcha“ siunta (60 kg) 2025 m. spalio 6 d. buvo perduota B2B partneriui [duomenys neskelbtini] (Lenkija), ten panaudota gamyboje (sumaišyta su cukrumi ir sojų pieno milteliais), pagaminta produkcija vėliau realizuota [duomenys neskelbtini] (Estija), ir kad likučių pareiškėja nebeturinti.

Pareiškėja 2026 m. kovo 3 d. pateikė prašymą Tarnybai, kuriuo prašė atlikti laboratorinius tyrimus, suteikti galimybę padaryti produktą saugiu, vietoje įpareigojimo sunaikinti produktą. Tarnyba 2026 m. kovo 16 d. raštu (atsakymu) pareiškėją informavo, kad įvertinus pateiktą informaciją ir teisės aktų nuostatas, nėra teisinio pagrindo taikyti procedūrą, leidžiančią produktą pripažinti saugiu, todėl pareiškėjos prašymas nebuvo tenkinamas.

Pareiškėja 2026 m. kovo 24 d. pateikė paaiškinimą ir prašė pakeisti Sprendimą. Tarnyba 2026 m. balandžio 2 d. pateikė atsakymą (Raštą) pareiškėjai dėl sprendimo produkto tiekimo rinkai uždraudimo peržiūrėjimo ir pakeitimo, kuriame konstatavo, jog pateiktos naujos aplinkybės nepanaikina nustatyto pažeidimo esmės, teisinis pagrindas keisti ar panaikinti Sprendimą nenustatytas.

Atsiliepime atsakovė laikosi pozicijos, kad nėra teisinio pagrindo panaikinti Sprendimą ir vėlesnį atsisakymą (Raštą) keisti Sprendimą. Atsakovė akcentuoja, kad Sprendimas privalomas vykdyti nuo įteikimo dienos ir gali būti skundžiamas per 1 (vieną) mėnesį nuo jo įteikimo dienos Tarnybos direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. B1-790 patvirtinto Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo Valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje tvarkos aprašo (toliau – ir Nagrinėjimo tvarkos aprašas) nustatyta tvarka.

Atsakovė pažymi, jog pareiškėja skundą Komisijai pateikė 2026 m. balandžio 13 d., nors paskutinė skundo padavimo diena buvo 2026 m. kovo 24 d. Konstatuoja, kad pareiškėja praleido terminą skundui pateikti. Atsakovė pabrėžia, kad skundo padavimas nesustabdo sprendimo vykdymo.

Atsakovė nesutinka su teiginiu, kad Sprendimas yra neproporcingas ar nepagrįstas. Atkreipia dėmesį, kad pati pareiškėja pripažįsta, jog nagrinėjamu atveju buvo padarytas teisės aktų nustatytų procedūrų pažeidimas, susijęs su maisto produkto pateikimu rinkai neužbaigus privalomų kontrolės procedūrų. Pažymi, kad minėti reikalavimai nėra formalūs ar deklaratyvūs – jie sudaro esminę maisto saugos sistemos dalį ir yra skirti užtikrinti, kad į rinką nepatektų nepatikrinti ar potencialiai nesaugūs produktai.

Atsakovė atsiliepime remiasi Importuojamo negyvūninio maisto valstybinės maisto kontrolės tvarkos aprašo, patvirtinto Tarnybos direktoriaus 2008 m. rugsėjo 24 įsakymu Nr. B1-478 „Dėl Importuojamo negyvūninio maisto valstybinės maisto kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Kontrolės tvarkos aprašas), 41 punktu dėl galimybės importuojamas siuntas realizuoti ar dalinti tik tada, kai yra užbaigtos maisto kontrolės procedūros ir priimtas teritorinės Tarnybos ar PVP (Lietuvos Respublikos pasienio veterinarijos postuose) sprendimas leisti realizuoti negyvūninį maistą. Pasak atsakovės, nagrinėjamu atveju būtent ši procedūra nebuvo užbaigta.

Atsakovė nurodo, kad pareiškėjos nurodoma aplinkybė, kad pažeidimas galėjo atsirasti dėl muitinės tarpininko veiksmų ar neveikimo, nepanaikina pareiškėjos, kaip maisto tvarkymo subjekto, atsakomybės. Pagal galiojantį teisinį reguliavimą būtent ūkio subjektas yra atsakingas už tai, kad jo tiekiami produktai atitiktų visus saugos ir teisės aktų reikalavimus, nepriklausomai nuo to, ar tam tikros funkcijos yra deleguotos tretiesiems asmenims. Rizika, kylanti iš pasirinkto tarpininko veiklos, tenka pačiai pareiškėjai, todėl nuorodos į UAB „DHL Lietuva“ klaidą negali būti vertinamos kaip atsakomybę šalinanti ar ją mažinanti aplinkybė.

Atsakovė atsiliepime taip pat remiasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) išaiškinimu dėl Reglamento Nr. 178/2002 2022 m. lapkričio 3 d. nutartyje Nr. eA-961-662/2022.

Atsakovė nesutinka su pareiškėjos argumentu, jog Sprendimas grindžiamas vien procedūriniu pažeidimu ir nebuvo atliktas rizikos vertinimas. Pažymi, kad teisės aktai numato prevencinį kontrolės modelį, pagal kurį pats kontrolės procedūrų neužbaigimo faktas laikomas pakankamu pagrindu taikyti ribojamąsias priemones, t. y. kol nėra tinkamai užbaigtos oficialios kontrolės procedūros, produktas negali būti laikomas saugiu teisės aktų prasme, nepriklausomai nuo vėliau atliktų laboratorinių tyrimų rezultatų. Pareiškėjos iniciatyva atlikti tyrimai, nors ir vertintini teigiamai, nepaneigia pirminio pažeidimo esmės ir negali retroaktyviai (atgaline tvarka) įteisinti jau įvykusio produkto pateikimo rinkai.

Atsakovė taip pat nesutinka su pareiškėjos teiginiu, kad Sprendimas nebuvo individualizuotas. Pasak atsakovės, iš bylos medžiagos matyti, kad pareiškėjai buvo sudaryta galimybė teikti paaiškinimus ir prašymus, tačiau pateikti argumentai nesudarė pagrindo konstatuoti, jog pažeidimo pobūdis ir mastas leistų taikyti švelnesnes priemones. Vertinant situaciją, svarbu tai, kad į rinką buvo pateikta visa produkto partija dar iki kontrolės procedūrų užbaigimo, o dalis produktų pasiekė galutinius vartotojus. Ši aplinkybė, kaip teigia atsakovė, savaime rodo realų maisto saugos rizikos pasireiškimo pavojų, kurio prevencijai ir yra skirtos taikytos priemonės.

Dėl pareiškėjos nurodomos aplinkybės, susijusios su tuo, kad tai buvo pirmasis tokio pobūdžio importas ar kad anksčiau pažeidimų nebuvo nustatyta, atsakovė pažymi, kad tai taip pat negali paneigti Sprendimo teisėtumo. Atsakovės teigimu, nors tokios aplinkybės gali būti vertinamos kaip lengvinančios, jos nepanaikina pareigos laikytis imperatyvių maisto saugos reikalavimų, kurie taikomi visiems ūkio subjektams vienodai. Be kita ko pažymi, kad pats pažeidimo pobūdis – produkto pateikimas rinkai nesulaukus kontrolės rezultatų – laikytinas esminiu, o ne mažareikšmiu.

Dėl proporcingumo principo laikymosi, pažymi, kad taikytos priemonės yra tiesiogiai susijusios su siekiamu tikslu – apsaugoti vartotojų sveikatą ir užtikrinti aukštą maisto saugos lygį. Tai, kad vėliau didžioji dalis produkcijos buvo susigrąžinta, nekeičia fakto, jog pažeidimas jau buvo įvykęs ir jo pasekmės galėjo pasireikšti. Todėl institucijos sprendimas negali būti laikomas pertekliniu ar neadekvačiu. Grįsdama minėtą poziciją, atsakovė remiasi ir Lietuvos Respublikos

Konstitucinio Teismo praktika (2002 m. sausio 14 d., 2004 m. sausio 26 d., 2002 m. liepos 11 d., 2005 m. rugsėjo 29 d., 2009 m. rugsėjo 2 d. nutarimai).

Atsakovė apibendrindama daro išvadą, kad Tarnybos Sprendimas yra teisėtas, pagrįstas ir atitinka proporcingumo principą, todėl nėra teisinio pagrindo jį naikinti ar keisti.

Byla dalyje nutrauktina, kitoje dalyje skundas atmestinas.

Ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl Tarnybos Sprendimo, kuriuo pareiškėjai taikytos rinkos ribojimo priemonės, bei Rašto, kuriuo atsisakyta tenkinti pareiškėjos prašymą pakeisti Sprendimą, teisėtumo.

Rašytiniais bylos duomenimis nustatyta, kad 2026 m. vasario 24 d. atsakovė pareiškėjai kartu su raštu Nr. B6-(1.19 E)-2627 „Dėl priimto sprendimo dėl produkto (-ų) tiekimo rinkai uždraudimo“ pateikė skundžiamą Sprendimą. Atsakovė, remdamasi Tarnybos Priežiūros departamento Klaipėdos apygardos priežiūros skyriaus surinkta medžiaga (susirašinėjimu elektroniniu paštu su pareiškėja; Tarnybos 2025 m. gruodžio 3 d. raštu), bei tuo, kad žalios arbatos miltelių „Premium Matcha“ siunta yra išplatinta Europos Sąjungos rinkoje – 2025 m. spalio 6 d. išvežta [duomenys neskelbtini], Lenkija, ten pagaminus gėrimą „Ready matcha latte 3in1 800 g“ (minėta, produktas) (kodas G20109-2), viso 1020 vienetų, parduota [duomenys neskelbtini] su 2025 m. spalio 17 d. sąskaita faktūra / NVOICE Serija VT Nr. [duomenys neskelbtini], Sprendimu nustatė, kad produktas yra nesaugus ir neatitinka teisės aktuose nustatytų saugos reikalavimų. Sprendimu pareiškėjai uždrausta tiekti rinkai nesaugų produktą, pareiškėja įpareigota susigražinti nesaugų produktą iš vartotojų ir pašalinti nesaugų produktą iš rinkos, taip pat pareiškėja įpareigota sunaikinti nesaugų produktą (toliau visos kartu – rinkos ribojimo priemonės).

2026 m. kovo 24 d. pareiškėja kreipėsi į atsakovę su prašymu peržiūrėti ir pakeisti Sprendimą (toliau – Prašymas). Kreipimesi pažymėjo, kad žaliosios arbatos milteliai buvo importuoti iš Japonijos per muitinės tarpininką UAB „DHL Lietuva“. Pareiškėja teigė, kad importo procedūros metu pareiškėjai nebuvo perduotas joks dokumentas ar informacija, kad siuntai taikomas apribojimas „be leidimo realizuoti draudžiama“. Tik 2025 m. lapkričio 26 d., t. y. praėjus daugiau nei 50 dienų po prekių pristatymo, pareiškėja pirmą kartą gavo informaciją iš Tarnybos apie neužbaigtą kontrolės procedūrą. Nurodė, kad pareiškėja turi rašytinį UAB „DHL Lietuva“ patvirtinimą, jog ši informacija nebuvo perduota dėl tarpininko klaidos. Prašyme pareiškėja tvirtino, kad ji veikė sąžiningai ir remdamasi turėtais dokumentais, kad pažeidimas atsirado dėl trečiosios šalies (UAB „DHL Lietuva“) veiksmų, kad nebuvo jokio tyčinio teisės aktų nepaisymo. Dėl produkto patekimo į rinką prašyme pasisakė, kad visa pagaminta partija (1020 vnt.) buvo parduota vienam B2B klientui, tačiau visa produkcija yra pilnai susigražinta į pareiškėjos sandėlį. Pareiškėja patikino, kad produktas yra visiškai kontroliuojamas ir neparduodamas. Taip pat nurodė, kad galutinius vartotojus pasiekė tik nereikšmingas kiekis (~15 vnt.) produkto. Konstatavo, kad produkto faktiškai nėra rinkoje, o visa partija yra atsekama ir kontroliuojama. Prašyme pareiškėja teigė, kad ji užtikrina pilną produkto atsekamumą. Taip pat prašyme pareiškėja kvestionavo Tarnybos veiksmus dėl produkto pripažinimo nesaugiu. Prašymu prašyta atsakovės: 1. Pakeisti Sprendimą panaikinant ar sušvelninant produkto tiekimo rinkai draudimą; 2. Įvertinti importuotos „Matcha“ arbatos laboratorinius tyrimus, atlikti galutinio produkto laboratorinius tyrimus; 3. Taikyti proporcingas priemones vietoj produkto sunaikinimo.

Į pareiškėjos 2026 m. kovo 24 d. prašymą atsakovė atsakė Raštu. Jame paaiškino, kad pareiškėjos nurodytos aplinkybės, susijusios su muitinės tarpininko (UAB „DHL Lietuva“) veiksmais ir informacijos neperdavimu, gali būti reikšmingos vertinant atsakomybės paskirstymo aspektus, tačiau jos nepanaikina maisto verslo operatoriui tenkančios pareigos užtikrinti, kad į rinką būtų pateikiamas tik teisės aktų reikalavimus atitinkantis maistas. Taip pat Rašte pasisakė, kad pareiškėjos pateikta informacija, kad didžioji dalis produkcijos yra susigražinta ir kontroliuojama, buvo įvertinta, tačiau nustatyta, kad produktas jau buvo pateiktas rinkai; dalis produkcijos pasiekė galutinius vartotojus; žaliava buvo panaudota maisto produktų gamyboje nebaigus privalomųjų importo kontrolės procedūrų. Visos nurodytos aplinkybės patvirtina, kad pažeidimas yra padarytas, todėl jis negali būti pašalintas atgaline tvarka, nepriklausomai nuo vėlesnio produkcijos

susigrąžinimo masto ar taikytų kontrolės priemonių.

Dėl produkto atsekamumo Rašte pasisakyta, kad Reglamento (EB) Nr. 178/2002 18 straipsnyje įtvirtintas atsekamumo principas laikytinas prevencine rizikos valdymo priemone, kuri savaime nesukuria teisinio pagrindo laikyti produktą teisėtai pateiktu rinkai, jeigu jis buvo pateiktas pažeidžiant privalomasias kontrolės procedūras.

Be kita ko, Rašte atsakovė pažymėjo, kad argumentas, jog nėra nustatyta produkto nesaugumo, nepaneigia esminės aplinkybės, jog produkto sauga nebuvo patvirtinta teisės aktų nustatyta tvarka iki jo pateikimo rinkai, o pareiškėja, kaip veiklos vykdytojas, pažeisdama taikomus teisės aktų reikalavimus, panaikino galimybę kompetentingai institucijai įvertinti produkto saugą.

Rašte konstatuota, kad taikytos poveikio priemonės laikytinos būtinos ir proporcingos siekiamam tikslui – užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį bei užkirsti kelią analogiškiems teisės aktų pažeidimams ateityje. Pareiškėjos siūlomų taikyti papildomų veiksmų (papildomų tyrimų, papildomos kontrolės) taikymas nėra galimas, nes: pažeidimo pobūdis yra procesinis ir esminis, kadangi nebuvo atlikta privaloma oficiali maisto produkto kontrolė iki jo pateikimo rinkai; nei Lietuvos Respublikos, nei Europos Sąjungos teisės aktai nenumato galimybės *ex post* (iš lotynų k. „po fakto“) įteisinti jau įvykusio pažeidimo; Produktų tiekimo rinkai ribojimo priemonių taikymo tvarkos aprašo 24 punktas taikomas tik tais atvejais, kai nustatytą pažeidimą objektyviai galima pašalinti, tuo tarpu šiuo atveju tokia galimybė neegzistuoja, kadangi atitinkama žaliava jau buvo panaudota gamybos procese.

Taigi, Rašte atsakovė padarė išvadas, jog pareiškėjos nurodytos naujos aplinkybės nepanaikina nustatyto pažeidimo esmės, ir kad teisinis pagrindas keisti ar panaikinti Sprendimą nenustatytas.

Įvertinus skundo Komisijai argumentus bei reikalavimus, darytina išvada, kad pareiškėja iš esmės siekia, jog būtų įvertintos Sprendimu pritaikytų ribojimo priemonių teisėtumas bei galimybės jas pakeisti.

Dėl reikalavimo panaikinti Tarnybos priimtą Sprendimą.

Lietuvos Respublikos maisto įstatymo (toliau – Maisto įstatymas) 12¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba pagal kompetenciją gali taikyti rinkos ribojimo priemones, jeigu yra pagrindas manyti, kad maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos gali būti nesaugūs vartotojų sveikatai ar gyvybei, ir kai gaminamas ir (ar) teikiamas į rinką suklastotas maistas.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2013 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. B1-487 patvirtinto Produktų tiekimo rinkai ribojimo priemonių taikymo tvarkos aprašo (aktuali redakcija nuo 2024 m. vasario 16 d., toliau – Ribojimų taikymo aprašas) 5 punkte nustatyta, „jog Tarnybos pareigūnai gali priimti sprendimą „Dėl produkto (-ų) tiekimo rinkai uždraudimo“ (5.2 papunktis). Šio aprašo 35 punkte nurodyta, jog ūkio subjektai sprendimus per 1 (vieną) mėnesį nuo jų įteikimo dienos gali apskųsti. Nagrinėjimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka, Lietuvos administracinių ginčų komisijai Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) nustatyta tvarka arba administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Skundo pateikimas nesustabdo sprendimo vykdymo. Iš esmės analogiška apskundimo tvarka yra nustatyta ir Nagrinėjimo taisyklių 6 punkte, jog Tarnybos veiksmai ir (ar) neveikimas ir priimti administraciniai sprendimai gali būti skundžiami Ribojimų taikymo tvarkos apraše nustatyta tvarka arba savo pasirinkimu tiesiogiai Lietuvos administracinių ginčų komisijai ar jos teritoriniam padaliniui IAGNTĮ nustatyta tvarka arba atitinkamam administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Pagal IAGNTĮ 8 straipsnio 1 dalį skundas (prašymas) administracinių ginčų komisijai paduodamas per vieną mėnesį nuo individualaus administracinio akto paskelbimo arba įteikimo ar pranešimo apie viešojo administravimo subjekto veiksmus (atsisakymą atlikti veiksmus) suinteresuotai šaliai dienos.

Byloje nėra ginčo, jog Sprendimas pareiškėjai buvo įteiktas 2026 m. vasario 24 d.

Vadovaujantis nurodytu reglamentavimu bei nustatytais aplinkybėmis, sutiktina su atsakovės atsiliepimo argumentais, jog Sprendimo apskundimo terminas baigėsi 2026 m. kovo 24 d. Nagrinėjamu atveju į bylą duomenų, jog pareiškėja nustatytais terminais ir tvarka apskundė Sprendimą ar pateikė prašymą atnaujinti praleistą apskundimo terminą, nepateikta. Administracinio akto apskundimo termino pasibaigimas, nesant pagrindo jį atnaujinti, lemia atsisakymą priimti skundą (prašymą, pareiškimą) arba administracinės bylos nutraukimą, jeigu tokia aplinkybė paaiškėja jau nagrinėjant bylą administraciniame teisme (šiuo atveju Komisijoje) (*LVAT 2022 m. birželio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2984-1047/2022 ir kt.*)

Atsižvelgiant į išdėstytą, byla dalyje dėl pareiškėjos reikalavimo panaikinti Sprendimą nutrauktina.

Dėl reikalavimo panaikinti 2026 m. balandžio 2 d. raštą Nr. B6-(1.19 E)-4829 „Dėl sprendimo Nr. SV-201 peržiūrėjimo ir pakeitimo“.

Ribojimų taikymo aprašo 23 punkte nustatyta, kad pareigūnui priėmus sprendimą „Dėl produkto (-ų) tiekimo rinkai uždraudimo“ ir pritaikius Aprašo 21.4 papunktyje nurodytą (-as) produkto (-ų) tiekimo rinkai ribojimo priemonę (-es), ūkio subjektas nesaugų (-ius) produktą (-us) ar suklastotą maistą per 20 (dvidešimt) darbo dienų privalo sunaikinti ar, VMVT teritoriniam padaliniui (departamentui) leidus, kai tikslinga ir neprieštarauja teisės aktų reikalavimams, panaudoti kitais, ne pirminės paskirties, tikslais, arba, gavęs VMVT leidimą (negali būti išduotas suklastotam maistui), Reglamento (EB) 178/2002 12 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nustatytais sąlygomis eksportuoti ar reeksportuoti per 2 (du) mėnesius nuo sprendimo „Dėl produkto (-ų) tiekimo rinkai uždraudimo“ priėmimo dienos. Ūkio subjektas per 5 (penkias) darbo dienas nuo sprendimo „Dėl produkto (-ų) tiekimo rinkai uždraudimo“ įvykdymo dienos apie tai turi informuoti pareigūną, priėmusį šį sprendimą, ir pateikti tai įrodančius dokumentus. Esant ūkio subjekto motyvuotam prašymui, 20 (dvidešimties) darbo dienų terminas gali būti pratęstas 10 (dešimčia) darbo dienų. Pagal minėto aprašo 24 punktą pareigūnui priėmus sprendimą „Dėl produkto (-ų) tiekimo rinkai uždraudimo“, ūkio subjektas, siekiantis pašalinti teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir produktą (-us) padaryti saugų (-ius), per 5 (penkias) darbo dienas turi pateikti pareigūnui prašymą ir informaciją, kokių veiksmų imsis, kad produktas (-ai) taptų saugus (-ūs). Atskiru raštišku VMVT teritorinio padalinio (departamento) leidimu (jei yra įmanoma pašalinti nustatytus teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir produktą (-us) padaryti saugų (-ius) ūkio subjektui gali būti suteikta galimybė pašalinti nustatytus teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir produktą (-us) padaryti saugų (-ius) (perdirbti, nukenksminti ir kt.). Šio aprašo 25 punkte nurodyta, kad jei ūkio subjektas, kuriam suteikta galimybė pašalinti teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir produktą (-us) padaryti saugų (-ius), per 20 (dvidešimt) darbo dienų nuo sprendimo „Dėl produkto (-ų) tiekimo rinkai uždraudimo“ priėmimo dienos nepašalina teisės aktų reikalavimų pažeidimų ir produkto (-ų) nepadaro saugaus (-ių), ūkio subjektas privalo sunaikinti nesaugų (-ius) produktą (-us) ar, VMVT teritoriniam padaliniui (departamentui) leidus, kai tikslinga ir neprieštarauja teisės aktų reikalavimams, panaudoti produktą (-us) kitais, ne pirminės paskirties, tikslais. Ūkio subjekto motyvuotu prašymu 20 (dvidešimt) darbo dienų terminas gali būti pratęstas 10 (dešimt) darbo dienų.

Iš aptarto teisinio reglamentavimo matyti, jog priėmus sprendimą dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo, ūkio subjektas (šiuo atveju pareiškėja) turi teisę Tarnybai pateikti prašymą produktą panaudoti ne pagal nustatytą paskirtį arba pašalinti teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir produktą (-us) padaryti saugų. Tokiu atveju vienas iš galimų ūkio subjekto atžvilgiu priimamų sprendimų – Tarnybos leidimas pašalinti nustatytus pažeidimus ir produktą (-us) padaryti saugų (-ius) (panaudoti kitais nei pirminės paskirties tikslais; eksportuoti ar reeksportuoti; arba produktą (-us) perdirbti, nukenksminti). Tokie ūkio subjektų veiksmai galimi tik tuo atveju, jeigu yra priimtas atitinkamas Tarnybos sprendimas, t. y. kai asmenims nustatyta tvarka leista atlikti pažeidimo pašalinimo veiksmus. Taigi, sprendimu nustatytų rinkos ribojimo priemonių pakeitimai (ar alternatyvių priemonių taikymas) galimi tik tokia tvarka ir sąlygomis, kurie nustatyti Ribojimų taikymo aprašo 23-25 punktuose.

Iš bylos rašytinių duomenų matyti, kad 2026 m. kovo 3 d. pareiškėja pateikė Tarnybai

prašymą „Dėl galimybės padaryti produktą saugiu vietoje sunaikinimo (atsižvelgiant į sprendimą Nr. SV-201)“ (toliau – 2026 m. kovo 3 d. prašymas). Pareiškėja minėtame prašyme siūlė atlikti oficialius laboratorinius tyrimus akredituotoje laboratorijoje, pateikti Tarnybai tyrimų rezultatus įvertinimui, taip pat vykdyti reikiamus Tarnybos nurodytus veiksmus dėl produkto pripažinimo saugiu. 2026 m. kovo 16 d. atsakovė pateikė pareiškėjai raštą Nr. B6-(1.19 E)-3609 (toliau – 2026 m. kovo 16 d. raštas), kuriuo pareiškėją informavo, kad nėra teisinio pagrindo taikyti procedūrą, leidžiančią produktą pripažinti saugiu, todėl pareiškėjos prašymas negali būti tenkinamas. Rašte nurodyta, jog pareiškėjos siuntai buvo pradėtos valstybinės maisto kontrolės importo procedūros ir priimtas sprendimas „Be maisto kontrolės įstaigos leidimo realizuoti draudžiama“, tačiau, nepaisant to, siunta buvo realizuota, išvežta į kitą Europos Sąjungos valstybę narę, panaudota gamyboje ir iš jos pagamintas produktas buvo parduotas kitam ūkio subjektui. 2026 m. kovo 16 d. rašte pažymima, jog pareiškėjos siūlomi atlikti laboratoriniai tyrimai negali pašalinti nustatyto pažeidimo esmės. Rašte, vadovaudamasi Ribojimų aprašo 24 punkto nuostatomis, atskiru raštišku Tarnybos teritorinio padalinio leidimu galimybė produktą pripažinti saugiu gali būti suteikta tik jei yra įmanoma pašalinti nustatytus teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir produktą padaryti saugų. Atsakovė pateikė išvadą, kad leidimas galimas tik tada, kai abi sąlygos egzistuoja kartu, o pareiškėjos atveju teisės aktų pažeidimas pasireiškė tuo, kad siunta buvo realizuota neužbaigus importo kontrolės procedūrų, o produktas jau buvo pagamintas ir išplatintas Europos Sąjungos rinkoje, todėl nustatyto pažeidimo atkurti į teisės aktų reikalavimus atitinkančią būseną nebeįmanoma.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, darytina išvada, jog pareiškėja pasinaudojo Ribojimų aprašo 24 punkte nustatyta teise kreiptis į Tarnybą dėl nustatytų pažeidimų pašalinimo ir produkto pripažinimo saugiu, tačiau Tarnyba 2026 m. kovo 3 d. prašymo netenkino. Taip pat pažymėtina, kad 2026 m. kovo 16 d. raštas (nesuteiktas leidimas pašalinti teisės aktų pažeidimą) tiesiogiai sukelia pareiškėjai teises pasekmes – vykdyti Tarnybos priimtu Sprendimu pritaikytas ribojimo priemones. 2026 m. kovo 16 d. raštas nėra nagrinėjamo skundo dalykas, todėl Komisija dėl jo detalčiau nepasisako ir jo teisėtumo nevertina. Byloje nėra duomenų, jog 2026 m. kovo 16 d. raštas buvo apskūstas.

Apibendrinama, Komisija pažymi, jog rinkos ribojimo priemonės buvo nustatytos Sprendimu, 2026 m. kovo 16 d. raštu ribojimo priemonės atsisakyta pakeisti, todėl būtent Sprendimas ir 2026 m. kovo 16 d. raštas sukelia pareiškėjai tiesiogines teises pasekmes. Dėl nurodytų aplinkybių Komisija sprendžia, kad būtent ginčijant Sprendimą ir/ar 2026 m. kovo 16 d. raštą Komisija galėtų spręsti dėl pareiškėjos skunde nurodytų nesutikimo su Sprendimu motyvų ir panaikinimo bei reikalavimo iš naujo išnagrinėti rinkos ribojimo priemonių pakeitimo klausimus. Įvertinusi pareiškėjos Prašymo turinį ir skundo argumentus, Komisija daro išvadą, jog pareiškėja iš esmės ginčijo Sprendimo teisėtumą ir prašė išspręsti alternatyvių rinkos ribojimo priemonių (netaikyti draudimo produktą teikti rinkai bei reikalavimo produktą sunaikinti) taikymo klausimus. Nagrinėjamu atveju atsakovės Raštas parengtas, atsižvelgiant į pareiškėjos pateikto Prašymo argumentus ir jame nurodytas aplinkybes. Minėta, jog Tarnybos priimtų sprendimu pritaikytų rinkos ribojimo priemonių vertinimo ar jų pakeitimo galimybių, nesilaikant Ribojimų taikymo apraše nustatytų procedūrų, aukščiau nurodytas teisinis reglamentavimas nenumato.

Nagrinėjimo tvarkos aprašo 4 punkte nurodyta, kad šiame apraše neaptarti kitų skundų priėmimo ir nagrinėjimo klausimai sprendžiami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu ir Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), ir kitais teisės aktais.

Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 11 straipsnio 1 dalį asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai įpareigoti nagrinėti pagal Taisykles, numatančias pareigą į prašymą ar skundą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (Taisyklių 45 punktas). Tai reiškia, kad skundo ar prašymo turiniu bei reikalavimais pareiškėjas nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis.

Taigi vadovaujantis išdėstytu bei apibrėždama ginčo nagrinėjimo ribas, Komisija vertins, ar skundžiamame Rašte atsakovė aiškiai ir išsamiai išdėstė atsisakymo pakeisti Sprendimą (bei juo

pritaikytas rinkos ribojimo priemonės) motyvus.

Atsakovė pateikto Prašymo argumentus bei jame nurodytas aplinkybes vertino atsižvelgdama į Sprendimu nustatytą pareiškėjos padaryto pažeidimo pobūdį (produkto sauga nebuvo patvirtinta teisės aktų nustatyta tvarka iki jo pateikimo rinkai).

Dėl sąžiningumo argumentų bei atsekamumo užtikrinimo, atsakovė Rašte vadovavosi Reglamento 178/2002 17 straipsnių ir 18 straipsnių nuostatomis. Pagal Reglamento 178/2002 17 straipsnį maisto ir pašarų verslo operatoriai visuose su jų kontroliuojamu verslu susijusiuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose užtikrina, kad maistas arba pašarai atitiktų su jų veikla susijusius maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimus ir tikrina, kad šių reikalavimų būtų laikomasi. Minėto Reglamento 18 straipsnyje nurodyta, kad turi būti galimybė visuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose atsekti maisto produktą, pašarą, maistui skirtą gyvūną ir kitas medžiagas, skirtas arba reikalaujamas dėti į maistą ar pašarą.

Rašte paaiškinta, kad atsižvelgiant į nustatyto pažeidimo pobūdį, pareiškėjos po Sprendimo priėmimo atlikti veiksmai (laboratoriniai tyrimai bei tai, jog didžioji dalis produkcijos yra susigrąžinta ir kontroliuojama) nesudaro pagrindo laikyti, jog pažeidimas nepadarytas ir nepašalina padaryto pažeidimo.

Dėl alternatyvių rinkos ribojimo priemonių taikymo bei papildomų veiksmų (papildomų tyrimų ir papildomos kontrolės) Rašte nurodyta, jog pareiškėjos padaryto pažeidimo pobūdis yra procesinis ir esminis ir objektyviai jo negalima pašalinti. Dėl nurodytų aplinkybių Ribojimų taikymo aprašo 24 punkto nuostatos netaikomos, o papildomi patikrinimo veiksmai negali būti atlikti.

Rašte nurodyta, kad atsižvelgiant į padarytą pažeidimą (pažeistas esminis reikalavimas nepateikti produkto rinkai nustatyta tvarka nepatikrinto maisto bei dėl to, jog produktas buvo įtrauktas į maisto grandinę) šiuo atveju proporcingumo principas nepažeistas. Taip pat Rašte paaiškinta, jog trečiojo asmens veiksmai (tai, jog muitinės tarpininkas laiku nepateikė informacijos) bus vertinami atsakomybės taikymo pareiškėjai klausimus.

Atsižvelgiant į nurodytas nuostatas, Komisija konstatuoja, kad atsakovė Rašte išsamiai paaiškino, kodėl padarytos išvados, jog pareiškėjos Prašyme pateiktos aplinkybės nepanaikina nustatyto pažeidimo esmės ir nesudaro teisinio pagrindo pakeisti ar panaikinti Sprendimą.

Komisija atkreipia dėmesį, kad iš rašytinių bylos duomenų matyti, kad pareiškėja elektroniniu paštu 2025 m. gruodžio 1 d. Tarnybai pateikė informaciją apie importuotą žaliosios arbatos „Matcha“ siuntą. Tarnyba 2025 m. gruodžio 3 d. raštu Nr. S6-(8.10 E)-27691 „Dėl importo kontrolės procedūrų“ (toliau – 2025 m. gruodžio 3 d. raštas) informavo pareiškėją, kad arbatos siuntos iš Jungtinės Karalystės oficialios kontrolės procedūros nebuvo užbaigtos, o siuntą lydintis saugą ir kokybę patvirtinantis dokumentas Vilniaus oro uosto PVP atžymėtas spaudu „Be maisto kontrolės įstaigos realizuoti draudžiama“, o tai nurodo, kad siuntos disponavimas yra apribotas. Pareiškėja informuota apie prievolę kreiptis į Tarnybos Priežiūros departamento Klaipėdos apygardos priežiūros skyrių su prašymu užbaigti maisto kontrolės procedūras. Be to, 2026 m. kovo 16 d. rašte pareiškėjai taip pat buvo išaiškinta dėl padaryto pažeidimo pobūdžio bei jo sukeltų pasekmių. Taigi, atsižvelgiant į išdėstytą, darytina išvadą, jog pareiškėjai Rašte nurodytos aplinkybės (dėl kontrolės procedūros vykdymo, laboratorinių tyrimų, padaryto pažeidimo bei pobūdžio bei jo sukeltų pasekmių) iš esmės jau buvo žinomos ir anksčiau.

Atsižvelgiant į išdėstytą, Komisija vertina, jog skundžiamas Raštas parengtas, atsižvelgiant į pareiškėjos pateikto Prašymo argumentus ir jame nurodytas aplinkybes. Raštas atitinka Prašymo turinį, įvertinti visi pareiškėjo nurodyti argumentai bei aplinkybės ir atsakyta į Prašyme iškeltus klausimus dėl Sprendimu taikytų rinkos ribojimo priemonių pakeitimo galimybių. Įvertinusi visas byloje nustatytas aplinkybes, Komisija sprendžia, jog Rašte aiškiai ir išsamiai pagrįstos (paaiškinta) Tarnybos padarytos išvados, jog pareiškėjo Prašyme nurodytos naujos aplinkybės (dėl trečiojo asmens veiksmų ir atliktų laboratorinio tyrimo) nepanaikina pareiškėjos padaryto procesinio pažeidimo esmės (nebuvo atlikta privaloma oficiali maisto produkto kontrolė iki jo pateikimo rinkai) be jo sukeltų pasekmių.

Komisija, įvertinusi ginčo dalyką bei pagrindą, byloje nustatytas aplinkybes ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 2 dalies 6 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

bylą dalyje dėl pareiškėjos mažosios bendrijos „X“ skundo reikalavimo panaikinti Valstybės maisto ir veterinarijos tarnybos 2026 m. vasario 24 d. sprendimą Nr. SV-201 „Dėl produkto (-ų) tiekimo rinkai uždraudimo“ nutraukti.

Pareiškėjos mažosios bendrijos „X“ skundo reikalavimą panaikinti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos 2026 m. balandžio 2 d. raštą Nr. B6-(1.19 E)-4829 „Dėl sprendimo Nr. SV-201 peržiūrėjimo ir pakeitimo“ atmesti.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Danutė Kulikauskienė

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė